

I bestemmelsen fastslås, at erstatning skal ydes for såvel økonomisk som ikke-økonomisk skade. Udtrykket »erstatning« anvendes terminologisk som også omfattende »godtgørelse« for ikke-økonomisk skade.

Stk. 2 indeholder en generel udvidelse af muligheden for at tilkende erstatning i anledning af anholdelse og tilbageholdelse. I modsætning til bestemmelsens *stk. 1* er der tale om en fakultativ regel. Erstatning kan tilkendes, selv om en kriminalretlig forfølgning ikke er mundet ud i en frifindelse eller påtaleopgivelse, hvis der består et misforhold mellem den under sagen anvendte frihedsberøvelse og den senere idømte foranstaltning. Efter bestemmelsen må det i almindelighed være en forudsætning for erstatning, at der kan påvises et klart misforhold mellem på den ene side frihedsberøvelsen eller tilbageholdelsen og på den anden side sagens karakter og grovheden af det forhold, der har været tiltale for.

Efter *stk. 2, 2. led*, kan erstatning endvidere tilkendes efter rimelighedssynspunkter, såfremt der foreligger ganske særlige holdepunkter herfor.

Stk. 3 regulerer spørgsmålet om nedsættelse eller udelukkelse af erstatning på grund af sigtedes egen skyld. Det er ikke enhver culpøs adfærd fra sigtedes side, som har medført anholdelse eller tilbageholdelse, der bør kunne begrunde nedsættelse eller udelukkelse af erstatningen. Udelukkelse bør således ikke ske, hvor det udviste forhold må antages at være foranlediget af frygt, forvirring eller undskyldelig misforståelse.

Der henvises til betænkningens afsnit X, kap. 13.

Til § 487

Bestemmelsen svarer til den danske retsplejelovs § 1018 b og indeholder en adgang til – under de i den foreslåede § 486 angivne betingelser – at opnå erstatning i anledning af andre kriminalprocessuelle indgreb end anholdelse og tilbageholdelse, f.eks. indgreb i meddeleleshemmeligheden, observation, legemsindgreb, ransagning, beslaglæggelse og edition, personundersøgelse og andre efterforskningsskridt.

Bestemmelsen indeholder – i modsætning til den foreslåede § 486, *stk. 1* – alene en fakultativ adgang til at opnå erstatning.

Til § 488

Bestemmelsen svarer til den danske retsplejelovs § 1018 c og giver en person, der ikke har været sigtet, men som i forbindelse med en kriminalretlig forfølgning mod en anden person har været udsat for et kriminalprocessuelt indgreb, f.eks. ransagning eller be-

slaglæggelse, ret til at få erstatning efter reglerne i dette kapitel. Erstatningen ydes efter rimelighedsbetragtninger.

Til § 489

Den foreslåede bestemmelse svarer til den danske retsplejelovs § 1018 d.

Bestemmelsen udvider i *stk. 1* adgangen til erstatning efter § 486 til også at omfatte tilfælde, hvor foranstaltninger bortfalder efter anke eller genoptagelse, eller hvor anke eller genoptagelse medfører formildelse, og den foranstaltning, der er fuldbyrdet, er mere indgribende end den, der senere idømmes.

Erstatningsansvaret efter bestemmelsen er objektivt, og henvisningen til den foreslåede § 486 indebærer, at erstatningen kan ydes både for økonomisk og ikke-økonomisk skade.

Bestemmelsen giver i *stk. 2* adgang til at nægte eller nedsætte erstatningen, hvis den dømte ved sin adfærd under sagen har givet anledning til domfældelsen. Efter bestemmelsen kan kun tiltaltes adfærd under (ikke før) den kriminalretlige forfølgning komme i betragtning.

Til § 490

Den foreslåede bestemmelse svarer med enkelte ændringer til den danske retsplejelovs § 1018 e.

Bestemmelsen i *stk. 1, 1. pkt.*, indebærer, at det som udgangspunkt er politimesteren, der som 1. instans træffer afgørelse om erstatningskrav i anledning af kriminalretlig forfølgning.

Efter den tilsvarende bestemmelse i den danske retsplejelovs § 1018 e, *stk. 1, 1. pkt.*, er det statsadvokaten, der som udgangspunkt træffer afgørelse i 1. instans i sager om sådanne erstatningskrav. Politimesteren i Grønland findes imidlertid at være den myndighed, der i Grønland er bedst egnet til at varetage opgaverne i forbindelse med behandlingen af sager om erstatning i anledning af kriminalretlig forfølgning.

Det følger af bestemmelsen i *stk. 1, 2. pkt.*, at justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om, at visse sager skal afgøres af rigsadvokaten eller af justitsministeren som 1. instans. Med hjemmel i denne bestemmelse vil der f.eks. kunne fastsættes regler om, at en sag af politimesteren skal forelægges for rigsadvokaten eller (gennem rigsadvokaten) for justitsministeren til afgørelsen, såfremt sagen er af principiel karakter, eller særlige grunde i øvrigt taler derfor, jf. Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 12. december 1995, der regulerer kompetenceforholdet mellem statsadvokaterne og rigsadvokaten i Danmark.